

Nr 32.

Ankom till riksdagens kansli den 30 maj 1940 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om tillägg till 3 § epidemilagen den 19 juni 1919 (nr 443).

Genom en den 26 april 1940 dagtecknad proposition, nr 235, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

Lag

om tillägg till 3 § epidemilagen den 19 juni 1919 (nr 443).

Härigenom förordnas, att i 3 § epidemilagen den 19 juni 1919 skall upptagas ett nytt moment, betecknat 4 mom., av följande lydelse:

3 §.

4 mom. Är sjukdom av lindrig art, må Konungen, därest vidtagandet av de ovan i denna paragraf föreskrivna åtgärderna skulle medföra olägenheter, vilka komme att stå i uppenbart missförhållande till vad med åtgärderna kunde antagas vara att vinna, på framställning av medicinalstyrelsen meddela särskilda bestämmelser att för visst område och under viss tid gälla i stället för vad i 1—3 mom. föreskrivits.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det genom propositionen framlagda lagförslaget, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

I 2 § 1 mom. epidemilagen den 19 juni 1919 (nr 443) uppräknas vissa smittsamma sjukdomar, nämligen pest, kolera, smittkoppor, fläckfeber, nervfeber, paratyfus, scharlakansfeber, difteri, akut barnförlamning, smittsam hjärnfeber och rödsot.

Har någon av läkare förklarats behäftad med sådan sjukdom, som omförmäles i 2 § 1 mom., skall hälsovårdsnämnden jämlikt 3 § 1 mom. tillse, att den sjuke ofördröjligen erhåller vård å för ändamålet avsedd sjukvårdsinrättning, såvida icke nödig vård på enskild bekostnad beredes honom och de därvid mot smittas spridning vidtagna åtgärderna äro av beskaffenhet att kunna av nämnden godkännas, eller ock med läkares intyg styrkes, att den sjuke icke utan fara för livet kan förflyttas.

Stadgandena i 3 § 1 mom. äga enligt 2 mom. i samma paragraf jämväl tillämpning, då någon misstänkes vara behäftad med sådan sjukdom, varom förmäles i 2 § 1 mom., och läkare finner hans intagande på sjukvårdsinrättning vara av behovet påkallat.

3 mom. i 3 § innehåller föreskrifter om rätt för hälsovårdsnämnd att underkasta person, som misstänkes föra smitta, observation och isolering ävensom att ålägga smittförande person inskränkningar i fråga om arbete, varmed han må taga befattning, samt i övrigt meddela honom föreskrift om vad han har att iakttaga för att förekomma smittas spridning.

I 18 § första stycket föreskrives, att varje epidemidistrikt skall äga tillgång till erforderligt antal platser å sjukhus, avsedda för personer, som äro behäftade med någon av de i 2 § 1 mom. uppräknade sjukdomarna. Varje epidemidistrikt skall därjämte enligt fjärde stycket i 18 § vara försett med erforderlig utrustning för sådana tillfälliga sjukvårdslokaler, vilkas inrättande kan nödvändiggöras av särskilda omständigheter. För att på landsbygden bereda vård åt sådana med smittsam sjukdom behäftade personer, som äro intagna å tillfällig sjukvårdslokal eller för vilka plats å sjukhus eller å dylik lokal ej kunnat beredas, skall jämlikt femte stycket i 18 § varje epidemidistrikt, som omfattar landsbygd, äga tillgång till nödigt antal sjuksköterskor.

Enligt 23 § skall vård och underhåll i allmänt rum å epidemisjukhus och å sådan tillfällig sjukvårdslokal, som omförmäles i 18 §, åtnjutas kostnadsfritt. Kostnaderna skola gäldas av epidemidistriktet.

Högsta tillsynen över allmänna sjukvården vid smittsamma sjukdomar ävensom över åtgärder till förekommande av sådana sjukdomars utbredning tillkommer jämlikt 26 § 1 mom. medicinalstyrelsen.

Det föreliggande lagförslaget grundar sig på en framställning av länsstyrelsen i Blekinge län, över vilken medicinalstyrelsen avgivit yttrande.

Föredragande departementschefen, statsrådet Möller, har till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet anført bland annat följande:

Vid olika tidpunkter under år 1939 pågingo scharlakansfeberepidemier inom skilda delar av riket med toppunkter i början av mars och slutet av maj. Även i år kunna sådana epidemier konstateras, ehuru desamma hitintills haft mindre omfattning än under föregående år. Risk föreligger givetvis, att epidemierna senare under året kunna vinna ökad omfattning.

Gällande bestämmelser i epidemilagen innefatta isoleringstvång för smittsamt sjuka. På sätt medicinalstyrelsen framhållit kan det, om epidemier av smittsam sjukdom vinna stor utbredning, bliva praktiskt taget omöjligt

att helt följa isoleringsbestämmelserna. Det kan vidare, om sjukdomen uppträder i lindrig form, därvid ett stort antal sjukdomsfall aldrig komma under läkarbehandling och följaktligen icke underkastas någon som helst form av isolering, anses mindre erforderligt att strängt hålla på gällande isoleringsbestämmelser beträffande de sjukdomsfall, som komma till läkares kännedom. Möjlighet att åstadkomma viss lindring i isoleringsbestämmelserna förefinnes visserligen enligt gällande lag, ity att det tillkommer vederbörande hälsovårdsnämnd att besluta rörande vård utom sjukvårdsinrättning. Att märka är, att en viss grad av isolering dock alltid förutsättes.

Därest möjlighet skall föreligga att i avsevärd utsträckning mildra eller rent av helt släppa kravet på isolering synes, på sätt medicinalstyrelsen anført, erforderligt, att bestämmelser härom införas i epidemilagen. Beslutanderätten torde därvid böra tillkomma Kungl. Maj:t. Förutsättning för ett beslut om undantag från lagens isoleringsbestämmelser synes emellertid böra vara, icke blott att sjukdomen är av lindrig art utan även att man med sådan isolering, som nu avses med lagens bestämmelser, icke skulle vinna fördelar, som stode i skäligt förhållande till därmed förenade olägenheter.

Den föreliggande propositionen syftar till införande av undantag i viss utsträckning från de i epidemilagen upptagna bestämmelserna om isoleringstvång för smittsamt sjuka. Utskottet vill för sin del icke motsätta sig, att ifrågavarande lagförslag antages, men utskottet förutsätter, att den dispensmöjlighet, som därigenom skulle öppnas, begagnas med försiktighet.

Utskottet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande proposition måtte bifallas av riksdagen.

Stockholm den 30 maj 1940.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Norman, Linder**), *Tamm, Wistrand, Sten, Näslund, Nils Elofsson* och *Holstenson*;

från andra kammaren: fröken *Hesselgren**), herrar *Hage, Pettersson* i Hällbacken, *Molander, Sandström, Gardell**) och *Hansson* i Örebro.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.